

Warszawa, 29 lipca 2013 r.

02/07/ACh/13

L.Dz. 3589/13

Szanowny Pan
plk SG Andrzej Pilaszkiwicz
Zastępca Komendanta Głównego
Straży Granicznej
Al. Niepodległości 100
02-514 Warszawa

Szanowny Panie Komendancie,

W imieniu Stowarzyszenia Interwencji Prawnej oraz Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka chcielibyśmy serdecznie podziękować Panu Komendantowi za przesłanie nam – pismem z dnia 11 lipca 2013 r. (KG/CU/974/IW/13) – odpowiedzi na zgłoszone przez nas w dniu 27 maja 2013 r. uwagi do nowego Porządku wewnętrznego w strzeżonych ośrodkach dla cudzoziemców.

Chcielibyśmy podkreślić swoje zadowolenie z faktu, iż znaczna część podniesionych przez nas wówczas postulatów co do ww. ustandaryzowanej regulacji dot. szczegółowych zasad pobytu cudzoziemców w placówkach detencyjnych została uwzględniona. W kontekście wprowadzonych następnie do Porządku wewnętrznego zmian szczególnie istotne jest – w naszym przekonaniu – zapowiedziane wykreślenie punktu 1 w części „Odbywanie spacerów i korzystanie z kąpieli”, który – jak Pan Komendant przyznał w nadesłanym nam stanowisku – mógł budzić wątpliwości, czy nie sankcjonuje reglamentowania spacerów, ograniczając tym samym zapowiadane dążenie do maksymalnego złagodzenia dolegliwości, jaką jest dla cudzoziemca już tylko sam jego pobyt w placówce detencyjnej.

W kontekście tego cieszącego zbliżenia stanowisk Straży Granicznej i działających na rzecz cudzoziemców organizacji pozarządowych, pragniemy wyrazić głębokie zaniepokojenie faktem, iż wciąż uzyskujemy od cudzoziemców przebywających w ośrodkach strzeżonych informacje, iż w niektórych z tego rodzaju placówek nadal dochodzi do przypadków reglamentowania spacerów, których wymiar ma być ograniczany jedynie do 40 min – 1 godz. dziennie, nadto cudzoziemcy, którzy korzystają ze spaceru, są zobowiązani do odnotowywania tego faktu.

Przyjmując do wiadomości stanowisko Pana Komendanta, że część przedstawionych przez nas uwag będzie mogła być zrealizowana dopiero po wejściu w życie nowej ustawy o cudzoziemcach oraz przepisów wykonawczych do ww. regulacji, stoimy na stanowisku, że już w chwili obecnej możliwa jest realizacja postulatu dot. zapewnienia cudzoziemcom możliwości swobodnego poruszania się w czasie wolnym po całym terenie strzeżonego ośrodka, w tym po placu rekreacyjno-sportowym.

Zgodnie z art. 117 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (t.j. Dz. U. z 2011 r. Nr 264, poz. 1573 z późn. zm.) cudzoziemiec umieszczony w ośrodku strzeżonym ma

prawo do poruszania się po terenie ośrodka w czasie i miejscu wyznaczonym przez kierownika takiej placówki. Przepis zaś § 12 ust. 2 pkt 4 i 5 załącznika „Regulamin organizacyjno-porządkowy pobytu cudzoziemców w strzeżonym ośrodku i areszcie w celu wydalenia” do rozporządzenia ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 26 sierpnia 2004 r. (Dz. U. Nr 190, poz. 1953) stanowi, że w Porządku wewnętrznym określa się, godziny i miejsce poruszania się po terenie ośrodka oraz godziny i miejsce spacerów.

Rozumiejąc formalne ograniczenie wynikające z przepisów rozporządzenia z dnia 26 sierpnia 2004 r., które zmuszają do wyznaczenia w Porządku wewnętrznym godzin odbywania spacerów, Stowarzyszenie Interwencji Prawnej oraz Helsińska Fundacja Praw Człowieka postulują, aby – w celu uzyskania już obecnie skutku materialnoprawnego w postaci zapewnienia cudzoziemcom faktycznej możliwości poruszania się po całym terenie ośrodka strzeżonego (a więc również po placu rekreacyjno-sportowym) – wyznaczyć jednakowe ramy czasowe korzystania przez osoby tam umieszczone z każdego z uprawnień, o których mowa w § 12 ust. 2 pkt 4 i 5 „Regulaminu organizacyjno-porządkowego pobytu cudzoziemców w strzeżonym ośrodku i areszcie w celu wydalenia”. Ramy te – w obu przypadkach, tj. zarówno jeżeli chodzi o swobodę poruszania się, jak i odbywanie przez cudzoziemców spaceru – powinny być ograniczone tylko i wyłącznie godzinami apelu porannego i wieczornego.

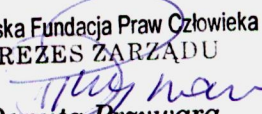
Tego rodzaju zmiana umożliwiłaby w naszym przekonaniu realizację – zapowiedzianych przez Pana Komendanta podczas spotkania konsultacyjnego z przedstawicielami organizacji pozarządowych w Lublinie (26-27 lutego 2013 r.) – działań mających na celu wdrożenie w ośrodkach strzeżonych, tzw. „polityki otwartych drzwi” bez konieczności oczekiwania na wejście w życie nowych, korzystniejszych rozwiązań prawnych w tym zakresie w planowanej ustawie o cudzoziemcach.

Pragniemy także podkreślić, że aktualnie obowiązująca ustawa o cudzoziemcach określa maksymalny dopuszczalny czas trwania spaceru jedynie w stosunku do osób, wobec których stosowany jest areszt w celu wydalenia (art. 117 ust. 4 pkt 1), przyznając im tego rodzaju uprawnienie w wymiarze jedynie 1 godziny dziennie. Brak jest natomiast tego rodzaju uregulowań ograniczających korzystanie z ww. uprawnień w przypadku cudzoziemców, co do których orzeczono ich umieszczenie w strzeżonym ośrodku.

Mając powyższe na uwadze, uprzejmie prosimy o udzielenie informacji, czy w strzeżonych ośrodkach dla cudzoziemców nastąpiły zmiany zapowiedziane pismem Pana Komendanta z dnia 11 lipca 2013 r., w szczególności – czy przebywający w tych placówkach cudzoziemcy w istocie mogą korzystać ze swobody poruszania po całym terenie ośrodka z wyjątkiem miejsc, do których wydano zakaz wstępu, a zatem – również z placu rekreacyjno-sportowego.

Łącznie przesyłam załącznik

dr Witold Klaus

PREZES ZARZĄDU
Stowarzyszenia Interwencji Prawnej

Helsińska Fundacja Praw Człowieka
PREZES ZARZĄDU

Danuta Przywara